

August 2026

Dansk Forfatterforening og Danske Forlag tager kraftigt afstand fra AI-selskabernes destruktive scanning af bøger til træning af AI

I løbet af sommeren har man i flere medier kunnet læse, at europæiske antikvariater og forhandlere af brugte bøger er blevet kontaktet af AI selskaber, som ønsker at opkøbe store mængder bøger. Bøgerne vil efterfølgende typisk blive opsprættet, brugt til at træne generativ AI og destrueret. Forfattere og forlag, som ofte har brugt år på at skrive og arbejde med bøgerne bliver ikke spurgt, om de vil give tilladelse til træningen, og AI selskaberne betaler heller ikke et vederlag til rettighedshaverne. Et vederlag som naturligt bør afspejle den værdi, bøgerne udgør, som et vigtigt "råstof" i udviklingen af generativ AI.

AI-selskaberne henviser til en amerikansk afgørelse i en sag anlagt af forfattere og forlag mod Anthropic vedr. træningen af Claude. Men en afgørelse fra en amerikansk underret, som er baseret på det amerikanske princip om *fair use*, er ikke et juridisk argument for at købe europæiske bøger i europæiske antikvariater, træne bøgerne i AI modeller, som stilles til rådighed for europæiske borgere, og som så i øvrigt bruges til at sprøjte AI-generede bøger ud på det europæiske marked. Det er vel og mærke bøger, som er i direkte konkurrence med de bøger, som de samme forfattere og forlag har behov for at få indtægter fra, således at der fortsat kan skrives og udgives ny litteratur af rigtige mennesker.

I en lækket e-mail fra en af Anthropics medstiftere fremgår det, at ældre bøger er værdifulde, fordi de ikke indeholder "AI-sjusk", og at de derfor kan lære AI-modellerne hvordan man skriver godt frem for at efterligne internetsprog af lav kvalitet.

AI-selskabernes adfærd er både uetisk og ulovlig. Som forfattere og forlag har vi brug for, at der fra politisk side bliver stillet krav om fuld transparens på ISBN-niveau i AI-selskabernes træningsdata, og at der indføres en formodning for, at der er trænet på beskyttet indhold, hvis AI-selskaberne ikke imødekommer kravet om transparens. Samtidig retter vi en klar opfordring til AI selskaberne: respekter europæisk ophavsret og tag ansvar for at brugen af bøger og andet ophavsretsbeskyttet indhold til træning sker efter aftale med rettighedshaverne mod betaling af et rimeligt vederlag. Det er ophavsretten, som gennem tiden har sikret, at vi i Europa har en mangfoldig og rig kulturarv skabt af rigtige mennesker. Den skal vi værne om.

Anne Sofie Hammer
Forperson for Dansk Forfatterforening
Tlf.: 28 69 49 39

Christine Bødtcher-Hansen
Direktør Danske Forlag
Tlf.: 20 74 05 92